

R O M Â N I A

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România
Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

18 iulie 2018

COMUNICAT DE PRESĂ

I. În ziua de 18 iulie 2018, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.11 alin.(1) lit.A.a) și art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, s-a pronunțat, în cadrul controlului anterior promulgării, asupra următoarelor obiecții de neconstituționalitate:

A. Obiecția de neconstituționalitate a Legii manualului școlar, obiecție formulată de un număr de 27 de senatori aparținând Grupurilor parlamentare al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea manualului școlar este neconstituțională, în ansamblul său.

În motivarea soluției pronunțate, Curtea a constatat că Legea manualului școlar, fiind adoptată cu majoritatea absolută, în temeiul art.76 alin.(1), încalcă procedura constituțională de adoptare a legilor ordinare, care prevede, la art.76 alin.(2) din Constituție, majoritatea simplă. Întrucât criteriul formal este subsecvent îndeplinirii criteriului material pentru circumscrierea legii în categoria organică sau ordinară, Curtea constată că, prin nerespectarea procedurii de vot, legiuitorul adăugă domeniului organic noii materii de reglementare, împrejurare ce contravine art.73 alin.(3) din Constituție, care este de strictă și

limitativă interpretare. Mai mult, greșita calificare a legii a determinat inversarea rolului celor două Camere ale Parlamentului, astfel că legea criticată încalcă și dispozițiile art.75 din Constituție, potrivit cărora, în materia reglementată, Camera decizională este Camera Deputaților.

B. Obiecțiile de neconstituționalitate a Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții-S.A. și pentru modificarea unor acte normative, ca urmare a sesizărilor formulate de un număr de 51 de deputați aparținând grupurilor parlamentare al Uniunii Salvați România și al Partidului Mișcarea Populară și deputați neafiliați, de un număr de 66 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, și, respectiv, de Președintele României.

Constatând identitatea de obiect al acestor trei sesizări, Curtea Constituțională a dispus conexarea acestora.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a admis obiecțiile de neconstituționalitate și a constatat că Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative este neconstituțională, în ansamblul său.

În motivarea soluției pronunțate, Curtea a reținut că înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. dă expresie unei operațiuni juridice cu caracter individual, aplicabile, prin definiție, numai unui singur caz expres determinat, creând o societate cu un singur acționar supusă regulilor prevăzute de Legea societăților nr.31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1066 din 17 noiembrie 2004, și art.17 din Legea nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.98 din 8 august 1990, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *”unitățile economice de interes republican se organizează ca societăți comerciale prin hotărâre a Guvernului”*. Prin urmare, Curtea a constatat că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului separației puterilor în stat, prevăzut de art.1

alin. (4) din Constituție, și a rolului Parlamentului, prevăzut de art.61 alin.(1) din Constituție.

Deciziile sunt definitive și general obligatorii și se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului.

C. Obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, obiecție formulată de un număr de 51 deputați aparținând Grupul parlamentar al Uniunii Democrate Maghiare din România, Grupului Parlamentar al Uniunii Salvați România, Grupului parlamentar al Minorităților Naționale și deputați neafiliați.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a respins, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.1 [cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” cuprinsă în art.1] și pct.19 [cu referire la art.22 alin.(7)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, precum și a legii în ansamblul său.

D. Obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.2 [cu referire la art.2 alin.(3)], pct.4 [cu referire la art.3 alin.(1¹)], pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) și (2)], pct.8 [cu referire la art.6 alin.(2¹)], pct.9 [cu referire la art.7 alin.(6)-(9)], pct.23 [cu referire la art.18 alin.(2)], pct.30 [cu referire la art.21 alin.(3)], pct.37 [cu referire la art.26 alin.(1)], pct.49 [cu referire la art.35], pct.54 [cu referire la art.40 alin.(4)], pct.61 [cu referire la art.46³], pct.75 [cu referire la art.51 alin.(8)-(10)], pct.104 [cu referire la art.62 alin.(1) lit.a)], pct.107 [cu referire la art.62 alin.(1¹)], pct.125-128 și 133, pct.134 [cu referire la art.75] și pct.142 [cu referire la art.82 alin.(3)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii

nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, obiecție formulată de un număr de 92 de deputați.

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a respins, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.I pct.2 [cu referire la art.2 alin.(3)], pct.4 [cu referire la art.3 alin.(1¹)], pct.7 [cu referire la art.5 alin.(1) și (2)], pct.8 [cu referire la art.6 alin.(2¹)], pct.9 [cu referire la art.7 alin.(6)-(9)], pct.23 [cu referire la art.18 alin.(2)], pct.30 [cu referire la art.21 alin.(3)], pct.37 [cu referire la art.26 alin.(1)], pct.49 [cu referire la art.35], pct.54 [cu referire la art.40 alin.(4)], pct.61 [cu referire la art.46³], pct.75 [cu referire la art.51 alin.(8)-(10)], pct.104 [cu referire la art.62 alin.(1) lit.a)], pct.107 [cu referire la art.62 alin.(1¹)], pct.125-128 și 133, pct.134 [cu referire la art.75] și pct.142 [cu referire la art.82 alin.(3)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Deciziile sunt definitive și general obligatorii și se comunică Președintelui României.

II. În aceeași zi, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art.146 lit.d) din Constituția României, al art.11 alin.(1) lit.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, s-a pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.277 alin.(2) și (4) din Codul civil, text cu denumirea marginală *”Interzicerea sau echivalarea unor forme de conviețuire cu căsătoria”*, având următorul cuprins :

„(2) Căsătoriile dintre persoane de același sex încheiate sau contractate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România.[...]”

„(4) Dispozițiile legale privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rămân aplicabile.”

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.277

alin.(2) și (4) din Codul civil sunt constituționale în măsura în care permit acordarea dreptului de ședere pe teritoriul statului român, în condițiile stipulate de dreptul european, soților - cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene și/sau cetățeni ai statelor terțe – din căsătoriile dintre persoane de același sex, încheiate sau contractate într-un stat membru al Uniunii Europene.

În motivarea soluției pronunțate, Curtea a aplicat considerentele reținute de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) în Hotărârea din 5 iunie 2018, în Cauza C-673/16, pronunțată ca urmare a cererii formulate de Curtea Constituțională a României din data de 29 noiembrie 2016, prin care au fost adresate instanței europene întrebări preliminare cu privire la incidența *Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora* în materia căsătoriilor dintre persoane de același sex. Plecând de la premisa că dreptul la respectarea vieții private și de familie, garantat de articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale, este un drept fundamental, având același domeniu de aplicare precum cel garantat de articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia relația pe care o are un cuplu format din persoane de același sex este susceptibilă să intre în sfera noțiunii „viață privată”, precum și a noțiunii „viață de familie” la fel ca cea a unui cuplu heterosexual, care se află în aceeași situație, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a decis că ”articolul 21 alineatul (1) TFUE trebuie să fie interpretat în sensul că se opune ca autoritățile competente ale statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii să refuze acordarea unui drept de ședere pe teritoriul acestui stat resortisantului unui stat terț, de același sex, pentru motivul că dreptul statului membru menționat nu prevede căsătoria între persoane de același sex”. De asemenea, instanța europeană a dispus că ”articolul 21 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, resortisantul unui stat terț, de același sex ca cetățeanul Uniunii, a cărui căsătorie

cu acesta din urmă a fost încheiată într-un stat membru conform dreptului acestui stat, dispune de un drept de ședere pe o perioadă mai mare de trei luni pe teritoriul statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii”. Curtea a arătat că, astfel cum reiese din cuprinsul articolului 7 alineatul (2) din Directiva 2004/38, dreptul de ședere prevăzut la alineatul (1) al acestui articol se extinde asupra membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru, în cazul în care ei însoțesc ori se alătură cetățeanului Uniunii în statul membru gazdă, dacă cetățeanul Uniunii îndeplinește condițiile menționate la alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) a aceluiași articol.

Aplicând aceste considerente, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art.277 alin.(2) și (4) din Codul civil nu pot constitui temeiul pentru autoritățile competente ale statului român de a refuza acordarea dreptului de ședere pe teritoriul României soțului – resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene și/sau a unui stat terț, persoană de același sex, care este legat printr-o căsătorie, legal încheiată pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, cu un cetățean român sau străin, pentru motivul că dreptul intern român nu prevede/recunoaște căsătoria între persoane de același sex.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței de judecată care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Judecătoria Sectorului 5 București – Secția civilă.

•

Argumentele reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

III. În ceea ce privește obiecțiile de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită

în Secții Unite, și, respectiv, de un număr de 94 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, precum și de deputați neafiliați, Curtea Constituțională a dispus amânarea cauzei pentru data de **25 septembrie 2018**.

IV. În ceea ce privește obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.317/2004 privind Consiliului Superior al Magistraturii, obiecție formulată Președintele României, Curtea Constituțională a dispus amânarea cauzei pentru data de **18 septembrie 2018**.

**Compartimentul Relații externe, relații cu presa și protocol al Curții
Constituționale**